

2.6 ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย

2.6.1 ความรู้เรื่องฆ้องวงใหญ่

ฆ้องวงใหญ่จัดเป็นเครื่องดนตรีประเภทตี (Percussion Instruments) จากประเภทเครื่องดนตรี 4 ประเภท คือ เครื่องดนตรีประเภทดีด (Plucked String Instruments) เครื่องดนตรีประเภทสี (Bowed String Instruments) เครื่องดนตรีประเภทตี (Percussion Instruments) และ เครื่องดนตรีประเภทเป่า (Wind Instruments) ฆ้องวงใหญ่จัดเป็นเครื่องดนตรีที่เกิดเสียงจากกววตี (เครื่องดนตรีประเภทตี) หมายถึงประเภทของเครื่องดนตรีที่เกิดจากมารกระทบกันของวัตถุ เป็นเครื่องตีที่ใช้ทำทำนอง ซึ่งฆ้องวงใหญ่มีวิวัฒนาการมาจากฆ้องเด็ญ ฆ้องคู่ และฆ้องวง มีลูกฆ้องทำด้วยโลหะ รูปร่างเป็นแผ่นวงกลม ฝังขุมลงมารวมตัว มีปมตรงกลางสำหรับตี สำหรับประวัติความเป็นมาของฆ้องวงใหญ่นั้นเฉลิมศักดิ์ พิบูลศรี (2538) ได้อธิบายไว้ว่าในภูมิภาคแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ ต่างก็มีเครื่องดนตรีที่มีลักษณะเครื่องดนตรีที่คล้ายฆ้องวงใหญ่ของไทย ปรากฏเป็นหลักฐานตั้งแต่แถบตอนใต้ของจีนเรื่อยลงไปจนถึงหมู่เกาะสุมาตรา จากประเทศเวียดนามในทิศตะวันออกเฉียงจรดทิศตะวันตกที่รัฐสัสซีมในประเทศอินเดีย ซึ่งถึงแม้ว่าลักษณะรูปร่างจะมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศแต่ก็เป็นสิ่งที่ทำให้มองเห็นภาพของการพัฒนาของเครื่องดนตรีในตระกูลฆ้องได้เป็นอย่างดี และกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

การรวมกันเป็นชุดของฆ้อง มีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ของแต่ละพื้นที่ซึ่งขึ้นเพื่อการตอบสนองประโยชน์ที่แตกต่างกัน ซึ่งในช่วงสมัยที่ต่างกัน ก็จะปรากฏฆ้องที่มีความหลากหลายในด้านการรวมชุดเช่น ฆ้องคู่ ฆ้องวง ฆ้องกระแต ฆ้องวงเล็ก ฆ้องวงใหญ่ เป็นต้น ซึ่งรูปแบบการจัดฆ้องให้เป็นชุดจนสามารถให้สร้างเป็นทำนองได้นั้น ปรากฏพบในลักษณะที่หลากหลาย ครอบคลุมดินแดนเอเชียอาคเนย์ทั้งภูมิภาคเช่น ฆ้องวงทองไทยในลัทธิ ฆ้องโบนึงทองอินโดนีเซีย

ฆ้องวงที่พบในประติมากรรมภาพปูนที่ปราสาทนครวัด นครชุมในกำแพงเพชร และยังคงใช้บรรเลงในแถบจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษในปัจจุบัน และได้พัฒนาจนเกิดครบวงกลม เช่น ฆ้องวงใหญ่ ฆ้องวงเล็ก ของไทยและกัมพูชา ได้เว้นไว้เป็นช่องสำหรับผู้บรรเลงเข้าออก สำหรับในพม่านั้นฆ้องได้พัฒนาเป็นวงกลมสมบูรณ์ มีลูกฆ้องจำนวน 19 ลูก เป็นวงกลมบนวงฆ้องคล้ายกับเปิงมางคลอกในวงปี่พาทย์มอญมีการเจาะเป็นช่องเพื่อให้ผู้บรรเลงลอดผ่านไปได้อย่างสะดวกซึ่งความหลากหลายในเรื่องการเรียงชุดฆ้อง และรูปร่างของฆ้องในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น สามารถแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมฆ้องซึ่งเป็นวัฒนธรรมร่วมของคนในภูมิภาคแถบนี้ได้เป็นอย่างดี

2.6.1.1 ลักษณะของฆ้องวงใหญ่

ฆ้องวงใหญ่ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

(1) ฐานฆ้องหรือวงฆ้อง ทำด้วยทวยโฮง 4 อัน ด้านบน 2 อัน ด้านล่าง 2 อัน ขุดเป็นวงกลมขนานกันไป โดยเว้นที่สำหรับให้นักดนตรีเข้าไปนั่งบรรเลงส่วนปลายระหว่างเส้นทวยด้านบนทั้งสองข้างจะมีโขนทำด้วยไม้ ส่วนปลายจะเล็กเรียวและงอน

(2) ลูกฆ้อง ฆ้องวงใหญ่ประกอบด้วยลูกฆ้องจำนวน 16 ลูกเรียงจากลูกที่มีขนาดใหญ่สุดไปเล็กสุดจากซ้ายไปขวาของผู้บรรเลง ด้านใต้ของปุ่มฆ้องจะมีซี่ฆ้องสมตะกั่วติดเพื่อถ่วงให้เกิดระดับเสียงที่แตกต่างกัน

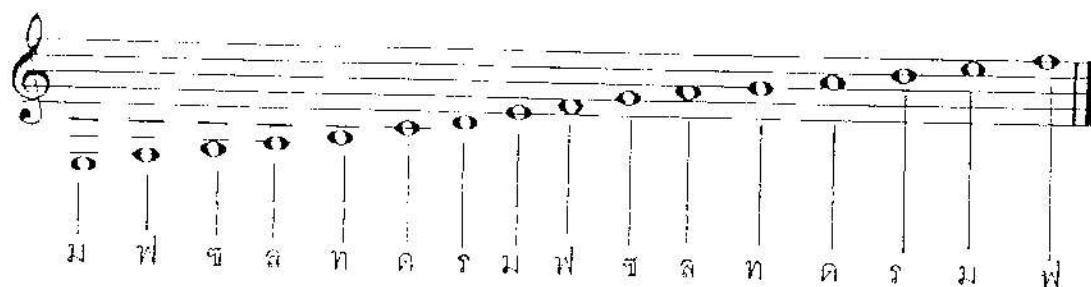
ในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่นั้นผู้บรรเลงจะใช้ไม้ตี 2 อัน โดยผู้บรรเลงจะถือมือละอัน ไม้ฆ้องมี 2 ชนิด คือ ไม้แข็งและไม้นวม ไม้แข็งจะใช้ในวงปี่พาทย์ ไม้แข็ง ปี่พาทย์นางหงส์ ส่วนไม้นวมจะใช้ในวงมโหรี วงปี่พาทย์ไม้นวม และวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์

2.6.1.2 หน้าที่ในการบรรเลง

ฆ้องวงใหญ่จะร่วมบรรเลงอยู่ในวงมโหรี วงปี่พาทย์ไม้มวม วงปี่พาทย์ไม้มั่ง วงปี่พาทย์นางหงส์ และวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ โดยทำหน้าที่บรรเลงทำนองหลักของเพลง ดำเนินทำนองห่าง ๆ มีฐานะเป็นเครื่องดนตรีประเภททำนองตาม

2.6.1.3 ท่วงเสียงของฆ้องวงใหญ่

ท่วงเสียงของฆ้องวงใหญ่ เมื่อเทียบกับดนตรีสากลแล้วจะเป็นดังนี้ (เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี, 2530)

2.6.2 ประเภทของเพลงไทย

เพลงไทยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ใหญ่ ๆ ดังนี้

2.6.2.1 เพลงประเภทที่ใช้เครื่องดนตรีล้วน (เพลงบรรเลง) เป็นบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงเป็นเอกเทศ เป็นเพลงที่นักดนตรีมีความเป็นอิสระมากที่สุด ไม่ต้องคำนึงถึงระดับเสียงของดนตรีร้อง การสวมร้อง และการส่งร้อง ได้แก่ เพลงโหมโรง เพลงหน้าพาทย์ เพลงเรื่อง เพลงหางเครื่อง เป็นต้น

2.6.2.2 เพลงประเภทรับ-ร้อง หมายถึง เพลงที่มีการบรรเลงสลับไปกับการขับร้องได้แก่ เพลงเนา เพลงสามชั้น เพลงสองชั้น เพลงขึ้นเดี่ยว เพลงตีรวมไปถึงบรรดาเพลงเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

จากการแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ของบทเพลงข้างต้น มีความสอดคล้องกับประเภทของเพลงตามหลักสูตรปี่พาทย์ 3 ซึ่งเฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี (2530) ให้ความหมายของเพลงประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ก. เพลงโหมโรง ซึ่งเพลงโหมโรงนี้เป็นการประโคมเบิกโรงที่มี วัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อแสดงความเคารพและอัญเชิญเทวดา และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายให้ลงมาประชุมเพื่อเป็นสิริมงคลและอีกประการหนึ่งเพื่อประกาศให้ผู้อื่นรู้ว่ามีการอะไร เพลงโหมโรงนี้จัดเป็นเพลงประเภทที่ใช้เครื่องดนตรีล้วนหรือ เพลงบรรเลง

ข. เพลงเถา ซึ่งเพลงเถานี้จัดเป็นเพลงประเภทขับ-ร้อง อาจารย์มนตรี ตราโมท (ดำรงในเฉลิมศักดิ์ พิบูลศรี, 2530) กล่าวว่าเพลงเถา หมายถึง เพลงที่มีอัตราลดหลั่นกันลงไปทุกคำดับ ทุก ๆ ขึ้นนั้นจะต้องเป็นเพลงเดียวกัน และลดหลั่นลงไป ทั้งจะต้องบรรเลง หรือร้องติดต่อกันโดยไม่มีขาดระยะ หรือมีเพลงอื่นมาแทรก ซึ่งเป็นเพลงกับบรรเลงหรือขับร้องติดต่อกัน ตั้งแต่อัตราสามขึ้น สองขึ้น และขึ้นเดียว จะนำส่วนใดส่วนหนึ่งของเพลงเถามาบรรเลงก็ไม่จัดว่าเป็นเพลงเถา

ค. เพลงระบำ ซึ่งเพลงระบำนี้เป็นเพลงที่ใช้ประกอบการแสดง จัดเป็น เพลงเบ็ดเตล็ด ซึ่งเพลงเบ็ดเตล็ดนี้เป็นบรรดาเพลงที่มีได้เอาเข้าดับใช้บรรเลง ในโอกาสที่ไม่มีเวลามากนัก เพื่อให้เหมาะสมกับเวลา

2.7 เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย

เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยจัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการ โครงการส่งเสริมการดนตรีไทย สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยไว้ 3 ประเภท ดังนี้

- (1) เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยประเภทบทเพลง
- (2) เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยประเภททฤษฎีดนตรีไทย
- (3) เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยประเภทการประพันธ์การบรรเลงดนตรีไทย

และการขับร้อง

เนื่องจากการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยประเภท การประชันการบรรเลงดนตรีไทยและการขับร้อง มาปรับใช้ในรูปแบบวัดภาคปฏิบัติ มัธยมวังใหญ่ จึงได้เสนอรายละเอียดเฉพาะเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยประเภทการ ประชันการบรรเลงดนตรีไทย โดยเฉพาะมัธยมวังใหญ่ดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา, 2538)

1. การสำรวจความพร้อมและปรับเครื่องดนตรีก่อนการบรรเลง

1.1 วงฆ้อง

1.1.1 ลูกฆ้องต้องอยู่ตรงกลางร้านฆ้อง โดยที่ฉัตรของลูกฆ้องต้องไม่ สัมผัสกับร้านฆ้องไม้ ถ้างร้านฆ้อง ลูกฆ้องข้างเคียงและโขนฆ้อง

1.1.2 ลูกฆ้องเรียงลำดับตามตำแหน่งของระดับเสียงได้ถูกต้อง

1.1.3 ลูกฆ้องต้องผูกอยู่กลางร้านฆ้องในลักษณะที่ค่อนข้างตั้ง

1.1.4 ฉัตรของลูกฆ้องทุกลูกต้องอยู่ในระดับที่เสมอกัน ให้ยอดปุ่มของ ลูกฆ้องทุกลูกอยู่ในระดับเดียวกัน

1.1.5 คุณภาพเสียงของลูกฆ้องแต่ละลูกจะต้องอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์

1.1.6 สามารถปรับระดับของลูกฆ้องที่หย่อนให้ตั้ง และผูกหน้าฆ้อง ด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ดได้ถูกต้องและเหมาะสม ดังนี้

1.1.6.1 สามารถผูกหนึ่งฆ้องได้ถูกต้อง

1.1.6.2 ปรับลูกฆ้องที่หย่อนได้ แต่อาจไม่สมบูรณ์

1.1.6.3 ต้องปรับลูกฆ้องที่หย่อนให้สมบูรณ์

1.1.7 สามารถติดตะกั่วที่ลูกฆ้อง ดังนี้

1.1.7.1 ติดตะกั่วที่หลุดกลับเข้าที่ที่ลูกฆ้องได้ตรงตำแหน่ง

เดิม

1.1.7.2 ติดตะกั่วที่หลุดกลับเข้าที่ที่ลูกฆ้องได้ตรงตำแหน่ง

เดิมและปรับเสียงได้ตรงเดิม

1.1.7.3 ติดตะกั่วที่ลูกมือเพื่อรับเสียงได้ถูกต้องครบทุก

เสียง

1.2 ไม้ตี

1.2.1 หัวไม้ตีต้องตีสองไม้ผลอน

1.2.2 วัสดุที่ทำไม้ตีจะต้องอยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การตีให้เกิด

เสียงตามลักษณะประเภทไม้ตีต้อง ได้แก่ ไม้แข็ง หรือไม้วม

2. ทำนั่ง

ขัดสมาธิหรือพับเพียบที่กลางวงมือแล้วตัวตรง ผู้บรรเลงหันหน้าไปสู่กึ่งกลางวงมือ

3. ทำจับไม้ตีวงใหญ่

เริ่มด้วยการหงายมือจับไม้ตีข้างละด้าน ให้ก้านไม้ตีพาดอยู่กลางร่องอุ้งมือ พร้อมกับใช้นิ้วกลาง นาง ก้อย จับก้านไม้ตีข้างไว้ ใช้นิ้วหัวแม่มือแตะอยู่ที่ด้านข้างปลายนิ้วชี้กดที่ด้านล่างของไม้ตีต้อง โดยให้ปลายนิ้วชี้ยึดกับหัวไม้ตีต้องในลักษณะที่จะใช้ควบคุมเสียงของมือวงใหญ่ แล้วคว่ำมือลงพร้อมที่จะลงมือบรรเลง แขนทั้งสองอยู่ข้างลำตัวงอศอกเป็นมุมฉากพองาม

การจับไม้ให้จับแน่น และสามารถหมุนไม้ตีขณะบรรเลงได้ในขั้นสูงขึ้น

4. วิธีตีมือวงใหญ่

4.1 ลักษณะการตี

4.1.1 ต้องตีให้หน้าไม้ตั้งฉากกับลูกมือ

4.1.2 ตีถูกต้องกลางปูลูกมือให้เต็มป็นไม้ตี

4.1.3 ใช้ข้อมือและกล้ามเนื้อแขนเป็นหลัก

4.1.4 ยกไม้ดีสูงพอสมควร (ประมาณ 5-6 นิ้ว) ในชั้น 1 ถึง 3

4.1.5 ขณะบรรเลงควรรหมนหน้าไม้ดี เพื่อให้ไม้ดีเสียรูปทรง

และกระทำได้อย่างกลมเกลียว

4.1.6 ขณะเตรียมรับร้อง ห้ามใช้ข้อศอกท้าวไปที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของ

วงฆ้อง

4.2 วิธีการตี

มีดังต่อไปนี้ ทั้งในการประโคมจะถือตามมาตรฐานทางวิชาการ

4.2.1 ตีไล่เสียงทีละมือขึ้นลง

4.2.2 การตีไล่เสียงสลับมือ

4.2.3 ตีสองมือพร้อมกันเป็นคู่ต่าง ๆ

4.2.3.1 โดยลงน้ำหนักมือเท่ากัน

4.2.3.2 โดยเน้นน้ำหนักมือขวามากกว่ามือซ้าย

4.2.3.3 โดยเน้นน้ำหนักมือซ้ายมากกว่ามือขวา

4.2.4 ตีกรลคู่ต่าง ๆ

4.2.4.1 โดยลงน้ำหนักมือเท่ากัน

4.2.4.2 โดยลงน้ำหนักมือขวามากกว่ามือซ้าย

4.2.4.3 โดยลงน้ำหนักมือซ้ายมากกว่ามือขวา

4.2.5 ตีสัมมือและการแบ่งมือเบื้องต้น

4.2.5.1 ไล่เสียงขึ้น 3 เสียง

4.2.5.2 ไล่เสียงลง 3 เสียง

4.2.5.3 ไล่เสียงขึ้น 4 เสียง

4.2.5.4 ไล่เสียงลง 4 เสียง

4.2.5.5 ไล่เสียงขึ้นเกิน 4 เสียง แต่ไม่เกินช่วงคู่ 8

4.2.5.6 ไล่เสียงลงเกิน 4 เสียง แต่ไม่เกินช่วงคู่ 8

- 4.2.6 ตีสับตื้นลง
- 4.2.7 ตีประมาณมือขวา
- 4.2.7.1 ตีหน้า
- 4.2.7.2 ตีหน้า
- 4.2.7.3 ตีหน้า
- 4.2.7.4 ตีหน้า
- 4.2.8 ตีประมาณมือซ้าย
- 4.2.8.1 ตีหน้า
- 4.2.8.2 ตีหน้า
- 4.2.8.3 ตีหน้า
- 4.2.8.4 ตีหน้า
- 4.2.9 ตีกระทบคู่ 3
- 4.2.10 ตีกวาดขึ้นลงคู่ 4 คู่ 8
- 4.2.10.1 ตีกวาดขึ้นคู่ 4 คู่ 8
- 4.2.10.2 ตีกวาดลงคู่ 4 คู่ 8
- 4.2.10.3 ตีกวาดลง-ขึ้น
- 4.2.11 ตีสองมือพร้อมกันเป็นคู่จากคู่ 8 ถึง 16
- 4.2.12 ตีกรวยคู่ต่าง ๆ ตั้งแต่คู่ 8 ถึงคู่ 16
- 4.2.13 ตีสะบัดสวดสำนวน
- 4.2.14 ตีโปง
- 4.2.15 ตีสะบัดเดี่ยว
- 4.2.16 ตีไขว้มือ
- 4.2.17 ตีสะบัดห้ามเสียง
- 4.2.18 ตีกรวด

- 4.2.19 ดีสะบัด 3 ลูกสลับกันระหว่างช่วงคู่แปด
- 4.2.20 ดีสะบัดหน้าเสียงคู่ 8
- 4.2.21 ดีกรูบ
- 4.2.22 ดีกวาดโอบเงี้ยว
- 4.2.23 ดีปัด
- 4.2.24 ดีสับสลับท้ายทวนระหว่างคู่ 8

วิธีตีในการฝึกพิเศษ

- 4.2.25 ดีไขว้มือ
- 4.2.26 ดีกวาดคู่ 16
- 4.2.27 การประคองเสียงประสมมือ
  - 4.2.27.1 เป็นเสียงที่เกิดจากการบังคับเสียง โดยใช้มือทั้งสองข้างบังคับเสียง
  - 4.2.27.2 เสียงประคองที่เกิดจากการบังคับเสียงโดยการใช้มือข้างเดียว
- 4.2.28 การฉายมือ หรือการตีมือฉาย
- 4.2.29 ดีกระทบคู่ 8 ในลักษณะสับ 3 ลูก

5. ความมั่นคงท่าของท่อนลงหลัก

หมายถึง ผู้ฝึกต้องตามเนื้^๓ท่าลงหลักของม็องวงใหญ่ คือ ท่าลงเนื้^๓แท้ของผู้ประพันธ์ที่ยังไม่ได้มีการแปลท่าเอง

6. ความแม่นยำ

6.1 ความแม่นยำตามลักษณะการบรรเลงม็องวงใหญ่ เป็นการประเมินความสามารถในการบรรเลงท่วงเพลงสำหรับม็องวงใหญ่ ตามที่ได้ฝึกฝนมาจากครูดนตรี

6.2 แนวการดำเนินท่าลง เน้นการประเมินความถูกต้องตามความ

ซ้ำเร็วของทำนองเพลง

6.3 จังหวะ เป็นการประเมินความถูกต้องตามจังหวะสามัญ และ จังหวะหนึ่ง

7. คุณภาพเสียงและรสมือ

7.1 คุณภาพเสียง หมายถึง

7.1.1 การตีให้ เสียงหนักแน่นชัดเจน

7.1.2 ถ้าเป็นลูกที่ตีพร้อมกันสองมือ ต้องเป็นเสียงที่ตั้งและหนักแน่นประมาณกัน

7.1.3 นอกจากนั้นคุณภาพของเสียง อาจเกิดจากการใช้น้ำหนักมือทั้งสองข้าง ที่มีน้ำหนักต่างกันได้ลักษณะหนึ่ง

7.2 รสมือ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตีฆ้องวงใหญ่เพื่อ ทั้งคับให้เกิดเสียงที่ฟังแล้วก่อให้เกิดความไพเราะ เกิดจากการได้ฝึกฝนปฏิบัติตาม โดยถูกต้อง ตามลำดับพัฒนาการสำหรับใช้ดำเนินทำนองได้เหมาะสมกับการบรรเลง ฆ้องวงใหญ่

8. การแปลทำนอง

ปกติฆ้องวงใหญ่จะดำเนินทำนองหลักเพื่อ เป็นหลักของวงและอาจแปลทำนองได้ตามสมควร โดยถูกต้องตามหลักวิชาการ ยกเว้นเพลงทางม้งคับ

การประเมินการแปลทำนองแบ่งออกได้เป็น

8.1 สำหรับทางบรรเลงทั่วไปในชั้น 5, 6

8.2 สำหรับเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ (ตามลักษณะแบบแผนของทางเดี่ยว) ในชั้น 7, 8, 9, 10, 11

9. ทิศความสามารถและสุนทรียะ

หมายถึง ความสามารถของผู้บรรเลงที่มีความแม่นยำในทุก ๆ ด้าน เช่น แม่นมือ แม่นเสียง แม่นจังหวะ แม่นทาง สามารถดำเนินทำนองให้มีความหนักเบา

ช้าเร็ว เข้ากับจังหวะได้อย่างถูกต้อง สามารถใส่อารมณ์ได้เหมาะสมกับบทเพลง ตามหลักวิชาแห่งบทเพลงนั้น ๆ จนเกิดเป็นความไพเราะ และความพึงพอใจทั้งฝ่ายผู้ฟังหรือผู้บรรเลง

10. การดูแลรักษามือวงใหญ่ภายหลังการบรรเลง

10.1 ทำความสะอาดเพียงให้ผ้าเช็ด

10.2 ใช้ผ้าที่เก็บตามรูปแบบของร้านหมอลำให้เรียบร้อย แล้วเก็บเข้าที่

10.3 วางร้านหมอลำโดยเอาส่วนที่เป็นลูกหมอลำขึ้นบน

10.4 ห้ามใช้เครื่องขัด ขัดลูกหมอลำให้เป็นเงางาม

10.5 ห้ามวางมือวงซ้อนกัน แต่ให้วางเรียงกัน

2.8 รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

สุชาติ ต้นชนะเดชา (2516) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความถนัดทางดนตรีของทีชอร์เพื่อใช้กับเด็กไทย โดยนำแบบทดสอบวัดความถนัดทางดนตรีของทีชอร์มาทดลองใช้กับเด็กไทยเป็นครั้งแรก กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2515 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งพบว่า แบบทดสอบย่อยทั้ง 6 ชุด ส่วนมากมีระดับความยากระหว่าง .60 ถึง .95 ซึ่งจัดว่าเป็นข้อสอบที่ง่ายไป และบางข้อทดสอบก็มีอำนาจจำแนกเป็นลบ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้คำนวณโดยใช้สูตร KR-21 มีค่าระหว่าง .53 ถึง .85 และคำนวณโดยการการใช้สูตรของเพียร์สัน (การทดสอบซ้ำ) พบว่ามีค่าระหว่าง .28 ถึง .77 และพบว่าแบบทดสอบนี้มีความแม่นยำตามเกณฑ์ เทียบด้วยวิธีเปรียบเทียบนักเรียนกลุ่มเก่งกับกลุ่มอ่อนตามสายตาของอาจารย์สอนดนตรี และเกณฑ์ปกติของความถนัดทางดนตรีของกลุ่มตัวอย่างเมื่อ

เทียบกับกลุ่มมาตรฐานปรากฏว่า ในช่วงชั้น ป.4 ถึง ป.5 มีความถนัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 ด้านคือการจำแนกระดับเสียง การจำแนกความดังเสียง และการจำแนกคุณภาพเสียง ในช่วงชั้น ป.6 ถึง ม.ศ.1 มีความถนัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 6 ด้าน และในช่วงชั้น ม.ศ.2 ถึง ม.ศ.5 มีความถนัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4 ด้าน คือ การจำแนกระดับเสียง การจำแนกความดังเสียง การจำแนกความยาวเสียง และการจำแนกคุณภาพเสียง นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษามีความถนัดโดยทั่วไป สูงกว่ากลุ่มมาตรฐาน ในขณะที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษากลับมีความถนัดโดยทั่วไปต่ำกว่ากลุ่มมาตรฐาน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้ชาติได้สรุปว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ผลที่จะนำมาใช้กับเด็กไทยได้

ดร.วรรณ มรรจงศิลป์ (2518) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางดนตรีกับสิ่งแวดล้อมทางดนตรีและความสนใจดนตรี โดยที่ทำการศึกษาประสิทธิภาพในการทำนายความถนัดทางดนตรีโดยใช้สิ่งแวดล้อมทางดนตรีและความสนใจดนตรีเป็นตัวทำนาย กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 152 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบทดสอบความถนัดทางดนตรีของทีซอร์ แบบสอบถามสิ่งแวดล้อมทางดนตรี และแบบสำรวจความสนใจทางดนตรี ผลจากการวิจัยพบว่า ความถนัดทางดนตรีมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางดนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความถนัดทางดนตรีมีความสัมพันธ์กับความสนใจทางดนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้สมการทำนายความถนัดทางดนตรี (z_1) โดยใช้สิ่งแวดล้อมทางดนตรี (z_2) และความสนใจดนตรี (z_3) เป็นตัวทำนายคือ $z_1' = .2447z_2 + .1515z_3$ ได้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของสมการดังกล่าวเท่ากับ .33 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุมาลี พรหมสวัสดิ์ (2532) ได้ทำการศึกษาเรื่ององค์ประกอบเฉพาะทางดนตรีบางประการที่สัมพันธ์กับความสามารถทางดนตรีไทย ของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง โดยทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ 3 สาขาดนตรีไทย ปีการศึกษา 2532 จำนวน 95 คน จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ 5 แห่ง คือ ลำปางทอง ลพบุรี สุโขทัย กาฬสินธุ์ และพัทลุง เครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบวัดความถนัดทางดนตรีของสีสอร์ และแบบทดสอบวัดภาคปฏิบัติดนตรีไทย ผลการวิจัยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของความสามารถเฉพาะทางดนตรี 6 ด้าน มีความสัมพันธ์กับความสามารถทางดนตรีไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คำนี้นักความสำคัญลงความสามารถเฉพาะทางดนตรีด้านการจำแนกระดับเสียง การจำลีลาจังหวะ และการจำแนกความยาวเสียง วัดสิ่งที่รวมกับความสามารถทางดนตรีไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คำนี้นักความสามารถเฉพาะทางดนตรีไทยด้านการจำทำนอง วัดสิ่งที่รวมกับความสามารถทางดนตรีไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับดนตรีแต่ละคู่พบว่า คำนี้นักความสำคัญของความสามารถเฉพาะทางดนตรีด้านการจำแนกระดับเสียง กับคำนี้นักความสำคัญของความสามารถเฉพาะทางดนตรีด้านการจำแนกคุณภาพเสียงนั้น วัดสิ่งที่รวมกับความสามารถทางดนตรีไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คำนี้นักความสำคัญลงความสามารถเฉพาะทางดนตรีด้านการจำลีลาจังหวะ และด้านการจำแนกความยาวเสียง กับคำนี้นักความสำคัญของความสามารถเฉพาะทางดนตรีทางด้านการจำแนกคุณภาพเสียง วัดสิ่งที่รวมกับความสามารถทางดนตรีไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับทางสถิติ

พงษ์ศักดิ์ ทองพันธ์ (2533) วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการเรียนโน้ตสากลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการ

ศึกษา 2533 โรงเรียนบ้านแก้ง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 48 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 24 คน คือกลุ่มทดลองที่ใช้วิธีการสอนโดยใช้ชุดการสอนและกลุ่มควบคุมที่ใช้แผนการสอนปกติ เครื่องมือที่ใช้คือชุดการสอนประกอบด้วยบรรยายและแผนการสอนปกติ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาดนตรี เรื่องโน้ตสากลเบื้องต้น แบบจัดอันดับคุณงามความดีวันวัดทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับโน้ตสากลเบื้องต้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t -test พบว่า (1) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโน้ตสากลเบื้องต้น แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (2) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาดนตรี เรื่องโน้ตสากลเบื้องต้น แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ (3) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับโน้ตสากลเบื้องต้น แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สงหณีกร ธรรมวิহার (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวคิดและวิธีการของดนตรี ตราโมท ในการอนุรักษ์และถ่ายทอดดนตรีไทยและเพลงไทยเดิม โดยใช้วิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ ซึ่งพบว่า ควรมีการสร้างเครื่องดนตรีไทยให้ได้มาตรฐาน โดยการรักษาเอกลักษณ์ของเครื่องดนตรีไทยไว้ ผู้บรรเลงและผู้ฟังควรรู้หน้าที่ของเครื่องดนตรีไทย หลักการผสมวง และโอกาสในการบรรเลง การร้อง และการบรรเลงต้องให้ถูกต้องตามแบบแผนเดิม การแต่งเพลงใหม่ควรยึดรูปแบบเดิม และควรมีการปรับให้เข้ากับยุคสมัย ผู้ชำนาญการดนตรีไทยควรแต่งตำราดนตรีไทย และพยายามสืบทอดเนื้อหาของดนตรีไทย และเพลงไทยในงานเขียนต่าง ๆ และส่งเสริมดนตรีไทยในสังคม รัฐบาลต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมดนตรีไทยและเพลงไทย และ

นอกจากนี้แล้ว ทางด้านแนวคิดและวิธีการถ่ายทอดดนตรีไทยและเพลงไทยพบว่าการสอนต้องเริ่มด้วยภาคปฏิบัติจากง่ายไปยาก ครูที่มีความรู้ความสามารถจริงเป็นสิ่งจำเป็นที่สุด การใช้เทคโนโลยีต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับกาลเทศะ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และครูผู้สอนควรมีการแต่งตำราเกี่ยวกับดนตรีไทยให้นักดนตรีและประชาชนได้รู้และเข้าใจ เพื่อเป็นพื้นฐานในการบรรเลงและการฟังอย่างเข้าใจและซาบซึ้ง

ชวิษฐ์ นาควงษ์ (2535) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีปฏิบัติของนักเรียนกับความรักดนตรีของพ่อแม่ สิ่งแวดล้อม ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อดนตรี ความมั่นใจในความสามารถทางดนตรีของตัวนักเรียนเอง และเพศ โดยใช้แบบสำรวจสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชาศิลปการศึกษาศึกษา 2534 จำนวน 189 คน เป็นหญิง 86 คน และชาย 103 คน โดยใช้แบบสอบถามมีทั้งหมด 24 ข้อ ถามข้อมูลจากนักเรียนเกี่ยวกับความรักดนตรีของพ่อแม่ สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการดนตรี ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อดนตรี และความมั่นใจในความสามารถทางดนตรีของตัวนักเรียนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้ไคสแควร์ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของครีส์คอลล วอลลิส การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยวิชาดนตรีของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายใช้วิธีการทางสถิติของแมนวิทนี ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความรักดนตรีและความสามารถทางดนตรีไม่ใช่สิ่งที่ถ่ายทอดได้จากพ่อแม่ไปยังลูก สิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการดนตรีไม่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีของนักเรียน และนักเรียนหญิงมีความสามารถทางดนตรีสูงกว่านักเรียนชาย

จากการที่ได้ศึกษางานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับดนตรีในแง่มุมต่างๆ พบว่าเป็นการศึกษาเกี่ยวกับ การนำแบบทดสอบวัดความถนัดทางดนตรีของซีซอร์มาใช้กับเด็กไทยเป็นครั้งแรก จากนั้นก็ได้้นำแบบทดสอบวัดความถนัดทางดนตรีของซีซอร์

มาศึกษาความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางดนตรีและความสนใจดนตรี นอกจากนั้นแล้วก็พบว่า มีวิจัยที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนโน้ตสากลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนปกติ รวมถึงการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีปฏิบัติของนักเรียน กับความรักดนตรีของพ่อแม่ สิ่งแวดล้อม ที่สนใจของนักเรียนที่มีต่อดนตรี ความมั่นใจในความสามารถทางดนตรีของตัวนักเรียน และเพศ สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยนั้น ก็ได้มีการศึกษาในเรื่องขององค์ประกอบเฉพาะทางดนตรีบางประการที่สัมพันธ์กับความสามารถทางดนตรีไทย ของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง และแนวคิดและวิธีการของมนตรี ตราโมท ในการอนุรักษ์และถ่ายทอดดนตรีไทยและเพลงไทยเดิม จะเห็นได้ว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวกับดนตรีในแง่มุมต่าง ๆ แต่ยังไม่มียงานวิจัยเรื่องใด ที่ทำการศึกษาในเรื่องการสร้างหรือพัฒนาแบบวัดภาคปฏิบัติดนตรีไทย ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในเรื่องนี้จึงได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบวัดภาคปฏิบัติวิชาปี่พาทย์ 3 หี้งงานวิจัยที่เกี่ยวกับดนตรีที่ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้ามานี้ ผู้วิจัยได้นำความรู้ทางดนตรีที่ได้ มาช่วยในการทำงานวิจัยครั้งนี้

2.8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติ

ผู้วิจัยจะเสนองานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะภาคปฏิบัติ ในสาขาวิชาอื่น ๆ ดังนี้

ไชยยศ ทองปากน้ำ (2534) วิจัยเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดทักษะปฏิบัติกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามวัดภาคปฏิบัติกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 4 ฉบับและแบบทดสอบวัดความเข้าใจภาคปฏิบัติกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 4 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2533 อำเภอเมืองกำแพงเพชร จำนวน 364 คน หาความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือวัดทักษะปฏิบัติ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ

วิเคราะห์งาน และหาความตรงตามสภาพโดยวิธีกลุ่มตัวอย่างประจักษ์ชัดเป็นเกณฑ์ แล้วทดสอบค่าที่ หาค่าความเที่ยงโดยวิธีสหสัมพันธ์ภายใน หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบโดยวิธีสหสัมพันธ์แบบไบทีเรียล ส่วนแบบวัดความเข้าใจหาความเที่ยงโดยวิธีสูตร KR-20 หาค่าความยากเฉลี่ยของแบบสอบทั้งฉบับโดยหาค่า p และหาค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ยของแบบสอบทั้งฉบับโดยเปลี่ยนค่า r เป็น Fisher's Z แล้วหาค่า $\bar{Z}$ จากนั้นเปลี่ยน $\bar{Z}$ เป็นอำนาจจำแนกเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่าแบบสอบภาคปฏิบัติจากการวิเคราะห์ค่าที่ ทุกฉบับมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แบบทดสอบวัดความเข้าใจภาคปฏิบัตินั้นได้ค่าความเชื่อมั่นของแต่ละฉบับ และค่าอำนาจจำแนกของแต่ละฉบับมีค่าเท่ากับ .38, .35, .36 และ .36 ตามลำดับ

บุญเฑียร นาคไพจิตร (2534) ศึกษาเรื่องการสร้างแบบสอบภาคปฏิบัติวิชาช่างเครื่องปรับอากาศรถยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยทำการสอบปลายภาคเรียน ทั้งแบบสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกดำเนินการสร้างตามแบบการสร้างข้อสอบอิงเกณฑ์ประเภทอิงโดเมน ส่วนที่สองเป็นแบบประเมินการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบสอบส่วนแรกมี 2 โดเมน รวม 4 ข้อ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยวิธีการของครีเสน ซึ่งเป็นการให้ผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชาเป็นผู้ประเมินตรวจสอบ การประมาณค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับสำหรับแบบสอบส่วนที่สองนั้น ผู้เข้าสอบแต่ละคนจะมีการสอบจำนวน 2 คน เป็นผู้สังเกตการปฏิบัติงานและให้คะแนน โดยแบบสอบส่วนที่สองนี้ผู้วิจัยได้ประมาณค่าความเที่ยงของแบบประเมินตามวิธีของกิลฟอร์ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนแผนกช่างยนต์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่าแบบสอบมีค่าความตรงตามเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ของข้อสอบแต่ละข้อ ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนเท่ากับ 1.00 ทุกคน ข้อสอบทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกโดยการทดสอบค่าที่ระหว่างคะแนนของกลุ่มที่สอบผ่านเกณฑ์กับสอบไม่ผ่านเกณฑ์ค่าสถิติที่อยู่ระหว่าง 4.92-6.12

ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด แบบสอบโดเมนที่ 1 และโดเมนที่ 2 และทั้งฉบับมีค่าความเที่ยงตามลำดับ คือ .96, .93 และ .97 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานตามลำดับคือ .906, 1.27 และ 1.53 นอกจากนี้พบว่าค่าความเที่ยงจากการประเมินที่คิดจากผู้ประเมิน 1 คน โดเมนที่ 1 นั้นมีค่าระหว่าง .97 ถึง .99 โดเมนที่ 2 มีค่าเท่ากับ .99 ส่วนค่าความเที่ยงของแบบสอบที่คิดจากผู้ประเมินทั้งหมดในโดเมนที่ 1 และโดเมนที่ 2 มีค่าเท่ากับ .99

เฉลิมพล คงจันทร์ (2534) สร้างแบบสอบวัดภาคปฏิบัติวิชาชีพพื้นฐานช่างเกษตร กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 วิทยาเขตสุรินทร์ นาฬิกันธุ์ อพยพยา พินธุโลก จันทบุรี และนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 3 ฉบับ ในเรื่องงานไม้ งานปูนคอนกรีต งานไฟฟ้า และแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน 8 ฉบับ ในเรื่องการต่อสายไฟฟ้าแบบแยก การต่อเชื่อมสายไฟฟ้าแบบทางเปีย การต่อสายไฟฟ้าตามวงจร การควบคุมมอเตอร์ไฟฟ้า การเชื่อมสายไฟฟ้าแบบเกี่ยวกลย การทำเสาเข็ม การทำอิฐบล็อกและการทำโต๊ะสนาม ผลการวิจัยพบว่า แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นมีค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ได้ค่ามากกว่า .50 จำนวนมากกว่าร้อยละ 90 ค่าความเที่ยงของแบบสอบโดยใช้สูตรของโลเรตต์ในเรื่องของงานไม้ งานปูนคอนกรีต และงานไฟฟ้ามีค่าเท่ากับ .91, .89 และ .86 ตามลำดับ ค่าความยากง่ายคำนวณโดยใช้สูตรสัดส่วนของจำนวนคนที่ตอบข้อนั้นถูกต้องเทียบกับจำนวนคนที่เข้าสอบทั้งหมดในเรื่องงานไม้ งานปูนคอนกรีตและงานไฟฟ้ามีค่าระหว่าง .42 ถึง 1.00 , .45 ถึง .92 และ .39 ถึง .90 ตามลำดับ ค่าอำนาจจำแนกใช้สูตรคำนวณของเบรนนอนในเรื่องงานไม้ งานปูนคอนกรีตและงานไฟฟ้า มีค่าระหว่าง 0 ถึง .63 , .21 ถึง .54 และ .31 ถึง .65 ตามลำดับ สำหรับแบบประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาชีพพื้นฐานช่างเกษตรด้านความ

เที่ยงตรงของการวิเคราะห์งาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.30 ถึง 4.0

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0 ถึง .80 ค่าความตรงเชิงจำแนกของแบบประเมินผลการปฏิบัติงานทดสอบโดยใช้ค่าที่อยู่ระหว่าง 2.84 ถึง 3.90 ซึ่งแบบประเมินทุกฉบับมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความเที่ยงของผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน 1 คนโดยใช้วิธีสหสัมพันธ์ภายในมีค่าระหว่าง .95 ถึง .98 และความเที่ยงของแบบประเมินทั้งฉบับโดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ มีค่าระหว่าง .83-.97

จะเห็นได้ว่ามีผู้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบวัดภาคปฏิบัติในหลายวิชา ซึ่งในแต่ละเรื่องนั้นก็ทำให้แง่คิดเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการสร้างแบบวัดภาคปฏิบัติในวิชาต่าง ๆ แต่ไม่ปรากฏว่ามีงานวิจัยใดที่ทำการศึกษาเรื่องการสร้างแบบวัดภาคปฏิบัติในวิชาดนตรีไทย โดยเฉพาะวิชาปี่พาทย์ 3 ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการสร้างและพัฒนาแบบวัดภาคปฏิบัติในวิชาดนตรีไทย ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ จึงได้ทำงานวิจัยนี้ขึ้นเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติทางสาขาวิชาและวิชาที่พจนตรัยไทย